

ZPRÁVA SYNODNÍ RADY

I. Zpráva synodního seniora

Čas od předchozího synodu byl určován především neklidnou situací v Evropě i ve světě. Jsem rád, že naše církve podporovala vstřícnou ochotu hledat možnosti, jak pomoci těm, kdo kvůli válce a chaosu opustili své domovy především v Asii a Africe, a hledají nový domov v Evropě. Mnohé naše sbory se staly otevřeným místem pro ty, z církve i mimo ni, kdo chtěli o těchto problémech hovořit, aniž by si vzájemně upírali důstojnost. Při setkáních na církevní půdě doma i v zahraničí jsme deklarovali svou otevřenost pro hledání pomoci potřebným v Evropě i mimo ni. O to více vynikla důležitost našich ekumenických kontaktů. Mohli jsme svůj názor především v zahraničí sdělovat, a církvemi v zahraničí být inspirováni.

Díky všem v církvi, ve školách EA, v Diakonii, za úsilí myslet a mluvit směrem k hledání pravdy a milosrdenství. Věřím, že i tak se stáváme solí země a světlem světa.

Snažím se obracet svou pozornost ke sborům naší církve. V nich se děje to podstatné, nechci o to být ochuzen. Jsou sbory, kde se práce daří, a i návštěvě je dáno okusit radostnou vděčnost za to, že to tak smí být. Je ovšem skličující, že pro malá, živá a krásná společenství ve sborech, které nejsou schopny v blízké budoucnosti mít svého faráře, nemáme stále odpověď, jak to s nimi bude. Zvláště v místech, kde je to do nejbližšího živého sboru s farářem daleko. Proto je práce strategické komise, jejímž jsem členem, důležitá. Aby její výsledky byly předloženy synodu 2018, považuji za nezbytné. Být často „v terénu“ je také umožněno výtečně pracující ÚCK. Personální změny na důležitých místech ÚCK dopadly dobře.

Kdo tvoří jednotu naší církve a církve obecné je jasné. Kristus. Při návštěvách sborů však často přemýšlím o tom, co tvoří jednotu naší ČCE. Samotného mne můj zájem o tuto jednotu stále znovu udivuje, nebývalo tomu tak. Není to touha po vnějším, nebojte se. Spíše je to úzkost, zda při velké různosti podoby bohoslužeb zvolna nemizí něco podstatného. A zda je ten či onen kazatel, který je zpravidla nositel změn bohoslužebného pořádku, schopen vůbec rozpoznat, zda se opuštěním předchozího dlouhodobě nepomíjí něco podstatného. A současně ti, kdo jsou důvěřivě „pod kazatelnou“ netuší, že strádají. A tak při svých návštěvách sborů zjišťují, že sestry a bratři tu a onde zřejmě dlouhé roky např. nepřijímají slovo milosti, nevyznávají ve shromáždění své viny, neprosí o přítomnost Ducha svatého, namísto přímlyvných modliteb snášejí leccos, jen ne přímlyvy. Jednota tedy spíše jako přátelská revize, zda dlouhodobě nepřipravujeme sami sebe i druhé o události, především při bohoslužbách, pro víru a život výživné a důležité.

Zneklidnit by nás měl malý zájem o studium teologie. Je to problém nás všech, každého člena, bez rozdílu věku nebo funkce. Těším se na rozhovor na synodu.

Rosou naděje je zájem laiků o službu v církvi. Mnozí absolvovali seniorátní vzdělávání a po úspěšném složení všech zkoušek byli ordinováni jako výpomocní kazatelé. V nich má církev bohatství, které se však musíme učit ještě lépe spravovat.

Také se musíme stále učit pracovat s moderními technologiemi a dobře jich užívat. Na sociálních sítích se odehrává kus života ČCE, díky za něj! Avšak mnozí, včetně mě, neb např. facebook nevlastním, o něm nevíme zhora nic. Proto jsem rád, že máme mnoho aktivních sester a bratří, bez rozdílu věku, kteří tuto oblast zvládají. Např. všem dostupná mobilní aplikace zpěvníku Svítá je výtečná! Díky!

Připravujeme rekonstrukci přední budovy Husova domu. Budeme o ní včas informovat tak, aby se dobré užití tohoto krásného objektu stalo radostí celé církve. Rekonstrukci plánujeme dokončit v roce 2020.

Často se církev ptá, jaké je její místo v čase, který právě žije. Za sebe bych dnes odpověděl, že nemusíme podléhat těkavé nejistotě. Víme přece, komu patříme. A současně, právě proto, že to víme, vydávat druhým i sobě to, co nám ukřížovaný a vzkříšený Kristus dává, a k čemu nás vede. Lásku, smíření, opuštění, naději. Kromě církvi a dobrých lidí se do toho nikdo příliš nehrne.

Těším se na setkání s vámi na hlavním setkání naší církve k 500. výročí reformace v Ratiboři, v neděli 10. září 2017!

Daniel Ženatý

II. Zpráva synodního kurátora

V souvislosti s postupným přechodem na samofinancování s naprostou jistotou v naší církvi směřujeme k zásadním změnám. Jak se na ně máme připravovat? Hospodářským zajišťováním? Organizačními změnami struktury církve? Změnami řádů? Ano. Je to moudré myslet na zítřek. Podle mého mínění je ale důležitější začít měnit nás, jednotlivé členy našich sborů, naší mentalitu. Posilovat zodpovědnost za své sbory. A o to se snažit ne nějakým koučingem, moderními manažerskými metodami, ale zodpovědnost stavět na víře, na potřebě jejího společného sdílení a šíření. Když bude sbor pro své členy na předním místě jejich hodnotového žebříčku, domnívám se, že to přinese i vyšší obětavost vyjádřenou poskytováním svého času i peněz.

V současnosti, kdy si připomínáme výročí české i evropské reformace tedy nesmíme skončit jen u připomínání díla velkých reformátorů (Hus, Jeroným Pražský, Luther), ale musíme každý sám pokračovat reformováním své víry, svého vztahu ke Kristu a Písmu svatému, které nám o něm svědčí.

Takže, hodnotím-li z tohoto pohledu svou rok a půl trvající práci synodního kurátora, necítím, že bych mohl s uspokojením usínat na vavřínech. Přesto si troufám tvrdit, že celá synodní rada svou úlohu správního orgánu ČCE plní odpovědně a dobře. Co z mého podílu na plnění této úlohy stojí za zmínku?

Jako ne-farář v roli statutárního zástupce církve mám větší odpovědnost za dohled nad ekonomikou. Nejsem hlavním ekonomem církve, ale cením si dobré spolupráce a komunikace se všemi odpovědnými hospodáři v církvi – s ekonomickým náměstkem ÚCK, Ing. Strakou, předsedou hospodářské komise synodu Janem Matějkou i členy investičního výboru a správní rady PF. Předchozí praxe ve vedoucích pozicích v průmyslové sféře mě naučila se trochu orientovat v ekonomických výkazech, že je dobré plánovat, a také brát zřetel na ekonomické dopady každého většího rozhodnutí. To se snažím brát vážně i ve vedení církve. Ale také vím, že ani hospodářská stabilita nezaručí radost ze shromažďování v našich sborech.

Velkou pozornost a čas jsem věnoval zahájení činnosti grantové komise a rozběhu diakonických a rozvojových projektů. Grantová komise udělala pro synodní radu velký kus práce. Nastavila pravidla grantového systému, připravila první výzvy, vyhodnotila došlé žádosti na podporu řešení grantových projektů v letošním roce (bylo jich celkem 58) a pro úspěšné žadatele připravila smlouvy na poskytnutí účelové podpory v celkové výši 4 670 tisíc Kč. Uvidíme, jak se projeví tato podpora na životě sborů.

Další oblastí, která také nebyla jednoduchá, je spolupráce s Diakonií. Synodní rada se v průběhu roku pravidelně scházela se správní radou Diakonie. Rovněž jsem za synodní radu virilním členem dozorčí rady Diakonie. Kromě obvyklých povinností dozorčí rady jsme řešili personální krizi ve správní radě, která vedla ke změnám ve správní radě Diakonie. V rámci této krize jsem byl jmenován členem komise pro výběrové řízení na nového ředitele. Z pozice člena dozorčí rady Diakonie a současně statutárního zástupce vyššího správního orgánu (synodní rady) podporuji navržené teze změny postavení dozorčí rady Diakonie, jak jsou předloženy v tisku 18/00 U66.

Významným je pro mě i členství ve strategické komisi a poradním odboru organizačně právním. Oba tyto týmy průběžně odvádí velký kus práce. Rovněž tak komise pro přípravu výročí 100 let církve. Účastním se rovněž jednání platové komise a komise pro výročí reformace. Předsedal jsem výběrové komisi pro obsazení místa vedoucího tajemníka ÚCK a účastnil se výběru správce TJAK v Bělči a jednatele nakladatelství Kalich. V souvislosti s rozhodnutím o ukončení provozování střediska v Herlíkovicích jsem jednal o podmínkách pronájmu tohoto střediska manželům Benjaminovi a Olze Klineckým.

Pro synodní radu připravuji v průběhu celého roku výpisy ze zápisů z jednání seniorátních výborů, z vizitací ve sborech a z konventů. Se synodním seniorem jsme provedli vizitace ve sborech seniorů Západočeského a Jihočeského seniorátu. Kromě toho jsem ještě v 8 sborech kázal jako výpomocný

kazatel a ve čtyřech sborech jsem měl přednášky. Velmi zajímavé pro mne byly i návštěvy v krajaňských sborech ve Velikom Središti v Srbsku a v Bohemce, Pervomajsku a Veselynivce na Ukrajině. Všechny návštěvy ve sborech, setkání a rozhovory s jednotlivými členy sborů vnímám jako důležitou složku práce člena synodní rady, která brání našemu odtržení od skutečného života v církvi.

Vladimír Zikmund

III. Zpráva prvního náměstka synodního seniora

Nevíme ještě přesně, **jaké změny nás (církve) čekají**. Jsme si jen jisti, že k nim bude muset dojít. Jsme podobní plavci sbírajícímu odhodlání pohroužit se do chladné vířící vody. Strategická komise měří hloubku a vytyčuje trasu. Čekáme na její nasměrování. Je něco, co můžeme udělat hned? Jak se připravovat, otužovat?

Jednou z oblastí, které zasluhují pozornost pro svůj nepopíratelný dopad v budoucnosti, je **vzdělávání**. Obnovené poradní odbory (pro práci s laiky) a komise (pro celoživotní vzdělávání kazatelů, pro péči o výpomocné kazatele, pro pastorační pracovníky) rozšiřují nabídku a hledají nové podoby seminářů a školení. Důraz na vzdělávání znamená větší nárok, zvláště na kazatele, jsem však přesvědčen o tom, že toto břemeno je rozkošné a ve svých důsledcích je velikou pomocí. Účast na vzdělávacích akcích přináší nové ideje, nadechnutí, vybočení ze stereotypu, z rutiny, možnost setkávání a sdílení. Zvýšená kvalifikace může dodat větší sebevědomí a kvalitu práce. Zájem na vlastním vzdělávání by neměl být (jen) povinností, ale vnitřní potřebou vyrůstající z vědomí odpovědnosti a ze zálibení ve službě, kterou konáme. Jako profesionální pomoc a podporu (nejen pro kazatele) vidím **supervizi**, jejíž všechny možnosti zdaleka ještě nevyužíváme.

Nadále bych se chtěl věnovat pokračující podpoře **kaplanství**. Pečovat o to, aby se udržely dobré vztahy mezi kaplany a sbory, senioráty a církví. Zajímat se, setkávat se. Vytvářet podmínky pro to, aby se další mohli připravovat na kaplanskou službu s její specifickou odborností. Ministerstvo zdravotnictví vydalo 13. dubna 2017 metodický pokyn, který nemocničním kaplanům ukládá povinnost absolvovat specializovaný kurz. Rád bych povzbudil kolegy, aby prozíravě neváhali si svou odbornost v tomto směru rozšiřovat. Ve vedení církve budeme hledat možnosti, jak takové vzdělávání finančně podpořit.

Pokud jde o péči o **výpomocné kazatele**, vnímám v tom na prvním místě odpovědnost seniorátů. A to nejen za základní kurs, nýbrž i za jejich pokračující vzdělávání, podporu a kontrolu (ŘK, čl. 21, odst. 6). Senioráty se přitom velmi liší v tom, jak k výpomocným kazatelům přistupují a jakou pozornost jim věnují. Komise pro péči o výpomocné kazatele je připravena seniorátům pomoci. Organizace vzdělávání na celocírkevní úrovni je obtížná v tom, že výpomocní kazatelé bývají velmi zaměstnáni a zatíženi cestováním.

Těší mne, že **české sbory v zahraničí** navštěvují všichni členové SR. Pokračujeme v jejich podpoře. Do ukrajinských sborů letos opět vysíláme kazatele. Rádi bychom, aby evangelijní důraz měl přednost před národnostním.

Přes všechnu svou snahu komise **Truhlářská** nedosáhla viditelného pokroku v jednáních s MČ Praha 1 o naší účasti na obnově a budoucím využití objektu bývalé toleranční modlitebny. Činnost komise však vede ke vzrůstajícímu zájmu o evangelickou historii. Komise konstatuje, že stav archivů a hmotných památek v našich sborech je žalostný. Chybí nám namnoze povědomí o hodnotě věcí a nevěnujeme dostatečnou pozornost ani archivaci dokumentů, jak nám ji předepisují řády.

Díky všem spolupracovníkům, a zvláště těm, kdo nejen udělají, co je třeba a co slíbili, ale ještě přidají humor, nadhled, radost a naději. A není takových málo.

Pavel Pokorný

IV. Zpráva prvního náměstka synodního kurátora

Svět, v němž žijeme, se velmi vydatně mění. Tlačí na to, abychom se měnili s ním, a my se měníme, i když někdy nepozorovaně a nepřiznaně. Jak zásadně se vnější okolnosti proměnily sto let od zrodu republiky a vzniku spojené Českobratrské evangelické církve! Jak uchránit to, co bylo zprubováno ohněm a utrpením, a zároveň zůstat otevření všemu novému, co v církvi působí Boží duch?

V kontextu oněch posledních sto let mě naplňuje vděčnost za nepřerušovaných 28 let svobody. Žádné generaci v minulém století nebylo dáno rozvíjet se tak dlouho bez vnějších zásahů. Až je z toho úzko, jak si za všechny neduhy a poklesky naší společnosti i našeho církevního společenství můžeme sami, není se na koho vymlouvat. Jsem vděčen za pomoc při orientaci v dnešní situaci poradnímu odboru pro aktuální společenské záležitosti, který přicházel s náměty, jak uplatňovat sociální i politickou odpovědnost naší církve i širší ekumeny. Z této dílny vzešlo prohlášení synodní rady reagující na povrchní odkazy ke křesťanským hodnotám a další texty, mj. i návrh poselství synodu před letošními volbami, které budeme projednávat.

Vyrovnaní církvi se státem a nastupující hospodářská odluka znamená další nároky na naši odpovědnost. Navazujeme na dobře promyšlenou finanční strategii, kterou připravili naši předchůdci, a schválily minulé synody, a která bere ohled jak na potřeby dnešní, tak budoucí. Zároveň se vyrovnáváme s tím, jak aktuální vývoj naplňuje původní očekávání a přináší nové potřeby a opomenuté nároky. Na jedné straně se stále zřetelněji vynořuje vnitřní dluh státem reglementovaného hospodaření bez řádných odpisů na údržbu, na druhé straně se na církev, která je příjemcem finančních náhrad, u nás doma ani u našich zahraničních partnerů nehledí jako na instituci, která nemá vlastních prostředků a je třeba jí pomáhat.

Uvědomuji si stále naléhavěji naše závazky v případě škol Evangelické akademie, jež mám v rámci synodní rady na starosti. V pluralitním vzdělávacím systému si naše školy našly své místo a vypracovaly renomé zejména v oblasti sociální a zdravotní. Olomoucká konzervatoř a pražská bratrská škola (zatím do 5. tř.) doplňují záběr EA o další oblasti působení. Kladu si otázky: jsme našim školám více než jen formálním zřizovatelem? Z pozice zřizovatele se musíme starat o to, zda mají školy důstojné a vyhovující prostory. To nám v minulém roce zabralo hodně času v případě pražských škol, které musí nutně svoje prostory řešit. Tento synod by měl rozhodnout, zda a v jaké míře dostojíme očekávání, která v nás školy vkládají. Týká se naše role jen oblasti zajištění hmotného? Vědí o školách EA i jiné sbory než ty, v jejichž obvodu působí? Jsme připraveni jim poskytnout podporu materiální ale i duchovní? Máme pro absolventy těchto škol zajímavé nabídky ve sborech nebo v naší Diakonii?

Přebrali jsme práci od svých předchůdců a myslíme na to, co předáme svým nástupcům. Cítíme závazek vůči minulým i odpovědnost vůči budoucím. Někdy i docela hmatatelně, ať jde o kostely či modlitebny (připomínám Jeronýmovu jednotu!) nebo o Bibli, zpěvník (tvoříme nový!) či kalich, z něhož pijeme. A právě kalich je znakem toho, že naše společenství nezávisí jen na byt' vzácném hmotném dědictví. Spoléháme na Hospodina, který nebydlí v chrámech stavěných lidskýma rukama, a věříme radostné zvěsti, kolem níž se utvářejí naše sbory. Předáme tuto klíčovou zprávu věrně dál?

Jiří Schneider

V. Zpráva druhého náměstka synodního seniora

Nemám obavu o církev jako takovou. Ta se totiž děje všude tam, kde se káže Kristovo evangelium, vysluhují svátosti, žije se v poslušnosti Slova Božího a kde je ochota pro to všechno něco obětovat. Vidím, že takových míst je stále dost, přesto, že jednotlivých členů je méně. Církev bude ze své podstaty vždycky ve společnosti menšinová a ve sborech bude vždycky aktivní jen jádro, hrstka „bláznů pro Krista“. Je a bude to tak, vždyť soli nebo kvásku taky stačí trochu. Důležité je, jestli budou členové našich sborů poznat, zda budou viděni, slyšeni, známi ve svém okolí. A nemyslím ani na masivní misii či evangelizaci s početním nárůstem členstva. Podle mě stačí, když se bude o evangelickém sboru vědět. Tak jsou totiž mnohé možnosti otevřeny. Dál bych to nechal na Duchu svatém.

Toto je zpráva pro synod. Chci, abyste věděli, že děkuji svému sboru, jak aktivně toleruje moji službu v Synodní radě. Je to i pro ně nová situace. Nejsem teď na faře k dispozici kdykoli jako dřív a vnímám, jak se společně s ostatními ve sboru snažíme, aby sborový život a aktivity neochabovaly.

Ať se tak děje všude v církvi: Nemůže-li jeden, zastoupí ho druhý. Má-li jeden málo, možná má druhý víc - času, peněz, nápadů, ochoty. Musí ale o sobě navzájem vědět, komunikovat spolu, mít se rádi, nést společně jméno Kristovo i břemena všedního dne. Říkám to proto, že církev může být menšinová, ale neměla by být rozdrobená. Synodní rada i ÚCK a jeho pracovníci se právě o to společně chtějí starat.

Poradní odbor pro **práci s dětmi** usilovně a odborně připravuje materiály pro práci s naším dorostem v neděli, v týdně, ve školách i třeba na táborech. Važme si toho a využijeme to hojně.

Mám osobní zkušenost, že **mládež** i v malém seniorátu může vytvořit společenství plné radosti, krásy, vzdělání i svědectví lásky. Může se stát zajímavá pro kamarády bez církevního zázemí. Ve sborových statistikách se to nejspíš neobjeví, ale děje se to. COM startuje tříletý projekt vzdělávání (nejen) pro vedoucí mládežnických skupin. V plánu je opravdu zaktivizovat mládeže ve všech seniorátech. Farář mládeže by měl být garantem, oddělení mládeže na ÚCK zázemím. Spolupráce je nutná, sólování umrtvuje.

Bělečské tábory s dětmi, které potřebují kvalifikovanou péči, jsou naplněny, ale i dobrovolníků, kteří se starají, je dost. To je společenství, které svítí svědectvím lásky na velkou dálku.

Jsou místa v církvi, kde se věci dějí pomaleji nebo v delších intervalech. Nebo tam není dost lidí. **Komise pro revitalizaci ústeckého seniorátu** konstatuje, že tento posmutnělý kout církve poměrně úspěšně vlastními silami, a někde krásnou pomocí silnějších sborů či seniorátů (vždy však jednotlivých křesťanů) některé mezery zaplnil a evangelium se přeci jen děje... i když v malém, někde v malinkém. Zkušenost, kterou tato komise nabrala je jistě přenositelná do seniorátů jiných. Pokusím se o to ji přenést.

Nový zpěvník bude. Jeho obsah už známe, ale odborné práce potřebné před vlastním vydáním je tolik, že to nějaký čas ještě potřebuje. Že duchovní píseň nejen buduje osobní zbožnost, ale je jedním z hlavních prvků jednotného společenství, není třeba dodávat. Ptejte se, co už kantoři cvičí ve vašem nebo sousedním seniorátu.

Spolupráce církve a naší **Diakonie** je pro nás důležitá. Žádné špatné věci se mezi námi nedějí, naopak, mnozí se snaží, seč mohou. Jeden seje, jiný okopává a zalévá, doufáme, že klienti budou moci sklízet. Tato služba nás musí držet pohromadě, jednotlivec by nezvládl nic.

„...usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje...“ (Ef 4,3)

Ondřej Titěra

VI. Zpráva druhé náměstkyně synodního kurátora

Rok a půl pracuje „nová“ synodní rada. Pracuje jinak než ta minulá – rozdělení našich referátů není tak striktní, jednotlivé úkoly se překrývají, spolupráce a sounáležitost je větší - a to mě těší a jsem za to ráda. Většina mé práce je těžko zaškatalkovaná, často jde o řešení nahodilých problémů – to se pak práce ujme ten, kdo ji má v referátu a pomůže ten, kdo má čas.

Má velká část práce se točí kolem platové komise a účetnictví. Když jsem šla v roce 2009 do služby v synodní radě, bylo mým velkým předsevzetím, abychom si dokázali poradit s takzvaným nepeněžním plněním našich kazatelů, které poskytují sbory. Uvedením v praxi Směrnice SR o určení výše poplatků za bydlení farářů a jáhnů se zbavíme nejednotnosti postupů v této oblasti, problémů s finančními úřady a uděláme zásadní krok ke srovnatelným platbám kazatelů vůči sborům. To spolu s kompenzacemi úhrady nájemného (navýšením mezd o 3.000,- Kč), které navrhuje synodní rada, povede ke zpřehlednění vztahů kazatel–sbor. Postupným navyšováním mezd kazatelů bychom se rádi drželi v odměňování profese středoškolských učitelů tak, jak to kdysi kdosi správně navrhl. Vykročením směrem od rovnostářských mezd kazatelů je návrh platové komise, aby od 1. 1. 2018 odměny byly kazatelům vypláceny na návrh seniorátních výborů podle množství práce, které má kazatel na sboru. Návrh postupu klíče k rozdělování odměn pro SV platová komise připravuje.

Ekonomické a mzdové oddělení, které mám na ÚCK v referátu, pracuje velmi dobře a chtěla bych je za jejich mnohdy nelehkou práci pochválit.

Dále mě zaměstnává poradní odbor životního prostředí, což může být odbor, jehož nápady přijdou možná někomu úsměvné, ale z hlediska vystupování vůči veřejnosti jsou to právě stanoviska vůči životnímu prostředí, která média zajímají a kde naše výstupy prezentují.

Dozorčí rada Střediska humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE mi také přinesla v uplynulém roce trochu starostí – nejprve to byl mediální šum kolem dražby části odcizené prezidentské standarty, pak různé personální změny ve středisku a nakonec odchod ředitele Jana Dusa, který středisko postavil na nohy. To spolu s dalšími personálními změnami ve vedení Diakonie bylo náročné období pro všechny zainteresované.

Práce na diakonických a rozvojových projektech letos začínala a tak si také ukrojila nemálo z mého času. Nicméně je to jistě vykročení správným směrem a při posuzování projektů byla vidět i plejáda činností a nápadů, kterými naše sbory žijí, a to je pro mne velká naděje do budoucnosti.

Eva Zadražilová